

14485

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.07.2024

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren Merinos Halı'da çalışan Serdar Cengiz isimli işçi, "işveren tarafından haklı bir gerekçe göstermeksizin işten çıkarılmayı" düzenleyen işten çıkarma kodu olan kod 4 ile 19 Temmuz 2024 tarihinde işten çıkartılmıştır. Merinos tarafından SGK'ya bu doğrultuda işten çıkış bildiriminde bulunulmuştur ve işten çıkış bildirgesi de bu şekilde hazırlanmıştır. İşçi Serdar Cengiz, haksız işten atmayı kabul etmeyip fabrika önünde direniş başlatınca, 22 Temmuz 2024 tarihinde Merinos, işten çıkış kodunu değiştirerek Serdar Cengiz'i "devamsızlık" gerekçesiyle çıkartılmış gibi göstermiştir. Aynı gün işçi Serdar Cengiz'e de "2 gün üst üste işe gelmediği" bildirilerek Cengiz'den savunma istenmiştir. Bu kod değişikliği nedeniyle Serdar Cengiz'in tazminat hakkı da gasp edilmiştir.

Hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak şekilde "düzenbazlık" olan bu işlemlerin sebebinin sendikalı olması olduğunu düşünen işçi Serdar Cengiz, üyesi olduğu BİRTEK-SEN'in Temmuz ayında asgari ücrete zammı yapılması talebiyle yaptığı eyleme katıldığı ve sosyal medya hesabından paylaştığı için işten çıkarıldığını düşünmektedir.

İşten çıkış bildirgesine işverenin tek taraflı beyanının esas alınması, işçilerin iş güvencesi kalmayacak şekilde patrona sebepsiz ya da hoşuna gitmeyen sebeple işçiyi işten çıkarma keyfiyeti vermektedir. Haksız yere işten çıkartıldığını ispat etme külfeti altına giren işçiler, bu nedenle "işe iade" ya da "işçilik alacağı" gibi davalar açmaya zorlanmakta, yıllarca süren yargılama sürecinde haklılık ispat etme çabasının yanında ağır yargılama giderleri yüküne de katlanmaya mecbur bırakılmaktadır. Dava sonunda haklılığını ispat eden işçiler ise ülkenin ekonomik koşulları da düşünüldüğünde, aradan geçen yıllar içerisinde alacaklarını enflasyon karşısında erimiş şekilde alabilmektedir. Bazı durumlarda ise işyerinin muvazaalı işlemleri nedeniyle alacaklarını alamamaktadır. Bu durum işverene ikinci bir kolaylık sağlarken işçiyi de hem maddi hem manevi ağır bir yük altında sokmaktadır. Bütün bunların yanında işçiler hatalı kod nedeniyle işsizlik maaşı alamadıkları gibi yeni iş bulmakta da zorlanmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Serdar Cengiz'in işten çıkışını önce kod-4, ardından kod-48 olarak SGK'ya bildiren ve resmi belgelerle sahtekarlık yaptığı açık olan Merinos Halı hakkında bir işlem başlatacak mısınız?
- 2- Serdar Cengiz'in işine iade edilmesi ve işinin garantisi için ne tür adımlar atacaksınız?
- 3- İşten çıkışlarda işveren beyanının esas alınması ve işçinin aksini ispat etmek için dava açmak zorunda bırakılması hakkaniyet ilkelerine uymakta mıdır? Adil olmayan bu hukuki düzenlemeyi değiştirmek üzere bir yasa çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 4- Bir işe iade ya da işçilik alacağı davası; yerel mahkemede, istinafta ve Yargıtay'da ne kadar sürede sonuçlanmaktadır? 2024 yılında bu davaları açmak için işçiler harç, gider avansı, avukatlık ücreti dahil olmak üzere ortalama toplam ne kadar ücret ödemektedir?
- 5- 2020-2024 yılları arasında;
 - a. İşten çıkartılan kaç işçi işe iade, işçilik alacağı için arabuluculuğa başvurmuştur?
 - b. İşten çıkartılan kaç işçi işe iade, işçilik alacağı ya da işten çıkış kodunun düzeltilmesi amacıyla diğer dava türlerinden en az birini açmıştır?
 - c. Açılan davalardan kaç tanesi kesinleşmiştir? Derdest davaların yerel mahkeme, istinaf ve Yargıtay dağılımı nedir?
 - d. Kesinleşen davaların kaç tanesi kabul/kısmen kabul, kaç tanesi ret ile sonuçlanmıştır?